Mötesanteckningar rådet för funktionsrättsfrågor 2026-08-25

Plats och tid: Ekströmska, Värjan, kl 17.30-20.00

Närvarande: Ann-Sofie Wågström (S) ordförande, Rafal Wisniewski (M) vice ordförande, Anne-Cathrine Kaup (SD), Ulla Jilsmo (L), Jakob Pettersson (V), Helen Wretling (C), Oscar Hedenfeldt (MP)

Representanter från Synskadades riksförbund, FUB (För barn, unga och vuxna med intellektuell funktionsnedsättning), Funktionsrätt Eskilstuna. Neuroförbundet, RBU Eskilstuna (rörelsehindrade barn och unga)

Lena Klintberg kommunledningskontoret, Annika Linder serviceförvaltningen, Sara Molander kommunledningskontoret (punkt 4)

1. Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställs.

2. Godkännande av föregående mötesanteckningar

Mötesanteckningarna godkänns och läggs till handlingarna.

3. Kort presentation: namn och organisation/parti

Presentationsrunda.

4. Kommunstyrelsens/ kommunledningskontorets arbete med funktionsrättsfrågor utifrån avsaknad av skrivning om funktionsrättsarbete i verksamhetsberättelsen 2025

Sara Molander, administrativ direktör, informerar att kommunledningskontorets huvudsakliga uppdrag är att följa upp att alla förvaltningar följer antagna planer och riktlinjer, har en ekonomi i balans samt arbetar mot uppsatta mål. Vissa enheter har egen verksamhet såsom säkerhetsenheten och fastighet och exploatering.

Sara berättar att allt arbete som sker inte står med i verksamhetsberättelsen. Det varierar lite från år till år vad som varit i fokus.

Rådet berättar för Sara om orsaken till rådets reaktion på att det helt saknades beskrivning av funktionsrättsarbetet i verksamhetsberättelsen. Risken är stor att målgruppen upplever sig som osynliga. Funktionsrätt är en rättighet och styrs av lagar och det är viktigt att det framgår att kommunen arbetar med dessa frågor. Det är viktigt även i uppföljning av nämndernas och förvaltningarnas uppdrag.

Sara tar med sig att det kan bli otydligt för den som läser om vissa delar utelämnas och kommer att arbeta med frågan till nästa verksamhetsberättelse. Redan nu i delårsrapport 2 kommer Sara tänka på rådets medskick. Sara förtydligar att Lena Klintbergs roll på kommunledningskontoret är att följa upp funktionsrättsarbetet inom kommunen.

Medskick från rådet:

- Om kommunledningskontoret arbetar med frågan, skriv det tydligt i era rapporteringar, det behöver inte vara många meningar eller långa stycken men det är viktigt att det finns med.

- Om det inte står att funktionsrättsarbete sker, uppstår tvivel om kommunen följer FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

5. Överförmyndarkontorets arbete med funktionsrättsfrågor utifrån avsaknad av skrivning om funktionsrättsarbete i verksamhetsberättelsen 2025

Lena Klintberg, utvecklare, informerar om svaret som rådet har fått gällande frågan i punkten. Överförmyndarkontoret håller med rådet om att det bör synliggöras i verksamhetsberättelsen. Orsaken till att funktionsrättsarbetet inte anges specifikt är att hela förvaltningens arbete genomsyras av funktionsrättsarbetet. Lena förenklar överförmyndarnämndens skriftliga svar och klistrar in det i bildspelet.

6. PAUS

7. Samråd om styrdokument för funktionsrättsarbetet i kommunen

Lena Klintberg, utvecklare, informerar om läget gällande kommunens styrdokument. Eftersom Plan för tillgänglighet upphörde vid årsskiftet 2025-2026 finns idag inget styrdokument för kommunens funktionsrättsarbete. Lena har intervjuat alla förvaltningars kontaktpersoner för funktionsrätt samt kommunfastigheter hur de tänker kring styrdokument och Plan för tillgänglighet specifikt. Lena går igenom resultatet av samtalen. Alla delar finns i bildspelet. Den samlade analysen säger:

- Idag: lagstyrt men splittrat arbete
- Utmaning: brist på samordning
- Lösning: styrdokument tillsammans med stöd och uppföljning

- Avgörande: att arbetet är kopplat till verkligt arbete
- Slutsats**:** Behov av styrning finns – men det måste ge faktiskt effekt

Medskick från rådet:

- Viktigt att kommunen sätter upp mål och är noggranna med uppföljning.
- Kommunen måste formulera sin målsättning och ambitionsnivå för kommunens funktionsrättsarbete i ett skriftligt dokument. Alla verksamheter behöver sedan arbeta utifrån de uppsatta målen.
- Om funktionsrätt skulle ingå i ett övergripande styrdokument för social hållbarhet är det viktigt att hålla ordning på vad som är en rättighet och inte. Social hållbarhet är inte bara rättigheter. Rättighetsperspektivet i funktionsrättsarbetet får inte tappas bort.
- Kan en ”Plan för mänskliga rättigheter” vara en lösning där flera delar skulle ingå. Bland annat funktionsrätt.
- Rådet anser att det viktiga är det konkreta arbetet. Funktionsrättsarbetet behöver ingå i det dagliga arbetet.
- Viktigt att behålla förvaltningarnas kontaktpersoner. Hur garanterar vi att den funktionen finns kvar om det inte står uttalat i ett styrdokument?
- Chefer och politiska ledamöter behöver höja sin kompetens kring funktionsrätt. Utan kompetens är det svårt att ställa bra frågor och fatta kloka beslut.

8. Workshop - informationskanaler vid krig och kris

Lena Klintberg, utvecklare, återger de frågeställningar som Miryame hade till rådet. Rådets medskick nedan skickar Lena till Miryame efter rådsmötet.

- **Hur når vi bäst ut till personer med olika funktionsnedsättningar?**
  - Kommunen når bäst ut genom att använda flera kommunikationsvägar samtidigt och anpassa informationen efter olika behov – via granne, radio, tv, mobil, lättlästa websidor, bibliotek och mötesplatser, personal, anhöriga etc
  - Presentera information både skriftligt, visuellt och med ljud - bilder, symboler, teckenspråk, text, någon som berättar, filmer etc
  - Texta alltid filmer.
  - Möjlighet måste finnas att få information uppläst. Hemsidan exempelvis.
  - Använd ett enkelt, tydligt och konkret språk.
  - Dela upp information i mindre delar med tydliga rubriker och punktlistor.
  - Ge information i god tid, om möjligt.
  - Viktigt att informationen upprepas och finns lätt tillgänglig för att kunna ta del av flera gånger.

- **Vad behöver vi tänka på i kommunikationen?**
  - Kommunen behöver utgå från att funktionsnedsättningar påverkar människor på olika sätt och att individanpassning är avgörande.
  - Var tydlig, konkret och förutsägbar i kommunikationen.
  - Undvik dubbeltydigheter, ironi och komplicerade formuleringar.
  - Lättläst information. Använd inte ”kommunalska”
  - Beskriv exakt vad som ska hända, när det sker, var det sker och vem som ansvarar för olika delar.
  - Ge tid för eftertanke och möjlighet att återkomma med frågor.
  - Respektera att vissa personer föredrar skriftlig kommunikation framför telefon eller fysiska möten.

- Informera om förändringar så tidigt som möjligt och förklara varför förändringen sker.
- Viktigt att ha dialog med privata utförarna av personlig assistans för att säkerställa att brukarna där får rätt information och stöd.
- Tydlig avsändare av information behövs för att minska risken att bli lurad.
- Viktigt att ha etablerade kanaler innan en kris uppstår.
- Information om att det inte är en kris kan också vara en viktig information. För att dementera ett rykte eller förtydliga att en händelse inte räknas som kris.
- Desinformation är ett stort problem. Det kommer bli värre med AI. Det behöver regleras på något sätt. Kan man märka upp information som är AI-genererad på något sätt?

9. Reflektion/medskick till gästerna som deltog 19 maj

- Medskick till kommunledningskontoret gällande uppföljning av valarbetet med fokus på funktionsrätt
  - Lena läser upp medskicken som kom upp under rådsmötet 19 maj.
  - Inget mer idag.

- Medskick till samhällsbyggnadsförvaltningen gällande uppföljning elsparkcyklar:
  - Lena läser upp medskicken som kom upp under rådsmötet 19 maj.
  - Inget mer idag.

- Medskick till samhällsbyggnadsförvaltningen gällande uppföljning av tillgänglighet på allmänna platser
  - Lena läser upp medskicken som kom upp under rådsmötet 19 maj.
  - Inget mer idag.

- Medskick till barn- och utbildningsförvaltningen gällande reformerna inom skolpolitiken, kopplat till funktionsrätt
    - Inga medskick togs upp på rådsmötet.
    - Inget idag heller.

10. Ta fram frågor till kommundirektören

Den nya kommundirektören gästar rådet i oktober.

- Vilken kunskap har du om funktionsrättsområdet?
- Vilka tankar har du kring samarbete mellan civilsamhället och kommunen framöver, kopplat till rådets målgrupper?

Mejla Annika/Lena om ni kommer på fler frågor.

11. Samråd - Planprogram Eskilstuna centrum

Rådet har varit med och lämnat synpunkter i ett tidigt skede av det här arbetet. Rådet har i sommar fått en återkoppling kring vad som togs upp och hur samhällsbyggnadsförvaltningen tagit hand om de synpunkterna. Rådet har inga ytterligare synpunkter idag.

12. Nästa rådsmöte 20 oktober

Förslag:

- Besök av nya kommundirektören
- Lägesrapport Tillgänglighetsguiden
- Rapport från sommarens kolloverksamhet kopplat till funktionsrätt
- Hur arbetar barn- och utbildningsförvaltningen med språkstörning hos barn och unga
- Remiss - Plan Mäns våld mot kvinnor inklusive hedersrelaterat våld och förtryck

- Revidering av rådets instruktion - *punkten behöver eventuellt flyttas fram till nästa år*

Rådet godkänner förslaget.

Ett ämne läggs till i listan till nästa år: Planeringen av nya skolområdet vid Balsta.

13. Summering och avslutning

Ordföranden tackar alla deltagare för ett bra rådsmöte.

Ann-Sofie Wågström, ordförande

Annika Linder, sekreterare